

BV Rendement

Dit artikel wordt u aangeboden door BV Rendement

BV Rendement is het nieuws- en adviesmagazine voor directeuren-grotaandeelhouders en ondernemers in het MKB. In BV Rendement leest u maandelijks praktische artikelen over onder meer fiscale wet- en regelgeving, financiële zaken en arbeidsrechtelijke onderwerpen én alle overige actuele informatie met betrekking tot uw bedrijfsvoering.

BV Rendement biedt u onder andere:

- nieuws over veranderende wet- en regelgeving;
- rubrieken met concrete adviezen en tips die u direct in de praktijk kunt brengen;
- artikelen over ondernemerskwesties als het gebruikelijk loon, de auto van de zaak en ontslagrecht;
- marktanalyses over onder meer arbodienstverleners, tankpassen en incassobureaus;
- wekelijkse e-mailservice met het allerlaatste nieuws;
- een aanvulling op de inhoud van elke uitgave met praktische, online tools.

Kijk voor meer informatie of een proefabonnement op www.rendement.nl/bvblad

Bangmakerij over illegale software

De Business Software Alliance (BSA) is een samenwerkingsverband van softwareproducenten. De BSA toont zich de laatste maanden agressiever dan ooit. Misschien heeft u de reclamespotjes op de radio al gehoord. De BSA belooft daarin € 10.000 voor tips over illegaal softwaregebruik door bedrijven.

De BSA profileert zich als een soort softwarepolitie, die illegale software opspoorde door invallen te doen bij ondernemingen. Mag de BSA zomaar uw bv binnenvallen? Natuurlijk niet. De BSA is geen politie, ook niet een klein beetje. Een 'inval' is in werkelijkheid een bezoek van de deurwaarder. Het werkt als volgt. Als de BSA vermoedt dat uw bv illegale software gebruikt, kan zij aan de rechter vragen om zogenoemd bewijsbeslag te mogen leggen. De BSA moet haar verdenking uiteraard wel onderbouwen, bijvoorbeeld aan de hand van een tip van een (oud-)werknemer van uw bv. Als de rechter toestemming geeft, mag de BSA, samen met een deurwaarder en een IT-deskundige bij uw bv langskomen. De IT'er inventariseert dan welke software er bij u in gebruik is. De BSA controleert of voor al die software een licentie werd afgenomen. Als dat niet het geval is, moet u daarvoor alsnog (fors) betalen.

Onschuldig

De meeste bv's hebben hun softwarelicenties op het eerste gezicht in orde. De gemiddelde dga betaalt netjes voor zijn software. Hij heeft helemaal geen tijd en geen zin om in de avonduren het

web af te struinen op zoek naar illegale programmaatjes. Daar gaat het ook niet om. De BSA pakt ondernemers op relatief onschuldige vergrijpen. Het kan best zijn dat de licenties die u te goeder trouw heeft aangeschaft ongemerkt al enige tijd verlopen zijn terwijl de software gewoon doorwerkt. Denkbaar is ook dat uw IT-leverancier zijn zaakjes niet op orde heeft. Of dat een programma in de praktijk door meer werknemers wordt gebruikt dan bij het aangaan van de licentie is opgegeven. En hoe zit het met de software op de ongebruikte laptop die al jaren in de kast staat? Dat is het soort overtredingen waar de BSA naar op zoek is. Een groot deel van wat de BSA doet is bangmakerij. Uit tactisch oogpunt is dat begrijpelijk. Het is ondoenlijk om bij alle ondernemingen invallen te doen.

Veel efficiënter is het om ondernemers schrik aan te jagen met radiospotjes. De BSA stuurt ondernemers bovendien gerichte brieven waarin gevraagd wordt op te geven hoe het met hun licenties zit. Die brieven hebben een intimidierende toon. In combinatie met verhalen over invallen en torenhoge boetes, leidt dat ertoe dat veel ondernemers al wat zorgvuldiger naar hun licenties kijken.

Inschatting

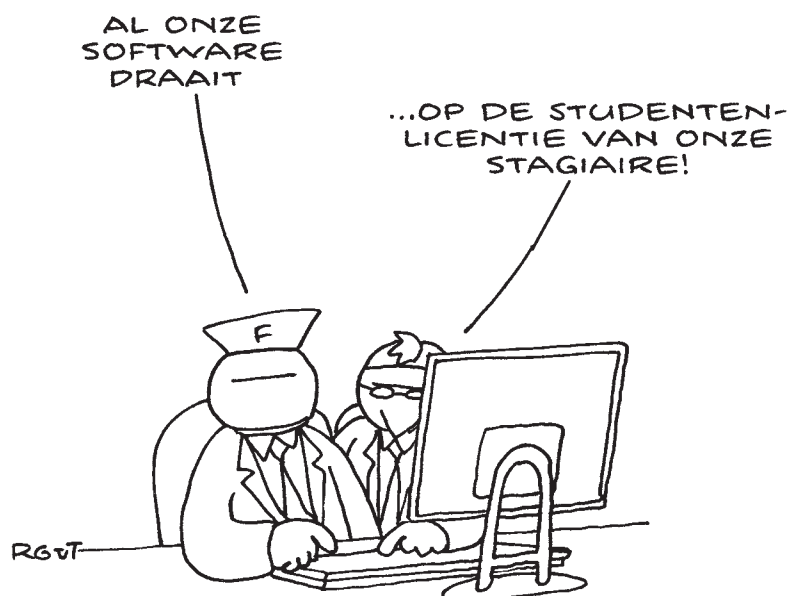
Een eerste stap om gedoe met de BSA te voorkomen, is het maken van een juiste inschatting van het dreigingsniveau. U hoeft niet meteen in paniek te raken naar aanleiding van intimidatie door de BSA. Blaffende honden bijten meestal niet. Maar de BSA bijt soms wel. U hóéft brieven van de BSA niet te beantwoorden, maar het scheelt verdere vragen en gezeur als u dat wel doet. Het is bovendien verstandig om, samen met uw IT-leverancier, regelmatig te inventariseren of alle licenties op orde zijn, de gebruikersaantallen kloppen, werknemers geen eigen illegale software hebben gedownload en er geen oude computers rondzwerven. De

Belofte van anonimiteit maar een farce?

De BSA belooft tipgevers anonimiteit. Dat is makkelijker beloofd dan waargemaakt. Als de BSA de rechter vraagt om toestemming voor beslaglegging (een 'inval') moet zij de rechter eerlijk en volledig voorlichten over haar vermoedens. Daar

hoort ook informatie over de ontvangen tip bij. U heeft recht op die informatie. De naam van de tipgever kan misschien nog weggelaten worden, maar uit de aard en inhoud van de tip, kunt u waarschijnlijk al afleiden om wie het gaat.

FOKKE & SUKKE HEBBEN EEN GOEDKOPE OPLOSSING

nieuwste strategie van de BSA bestaat uit het actief zoeken naar tipgevers. Het zal daarbij meestal gaan om (oud-)werknemers. Zij krijgen van de BSA, als voldaan wordt aan alle kleine lettertjes, maximaal € 10.000 tipgeld. Dat is zelfs voor een loyale werknemer verleidelijk. U kunt dus wel nagaan wat het effect daarvan is op een rancuneuze oud-werknemer. U kunt zich wapenen tegen verklikkers met een speciaal geheimhoudingsbeding. Een geheimhoudingsbeding is niet bedoeld om ernstige misstanden binnenskamers te houden. Het laten verlopen van een licentie is echter geen misdrijf. U kunt uw werknemers heel goed verbieden om aan de buitenwereld (en bijvoorbeeld concreet aan de BSA) mededelingen te doen over het gebruik van software binnen uw onderneming. Zo'n verbod is alleen effectief als u er een boete aan koppelt. Die boete zou in ieder geval hoger moeten zijn dan € 10.000. De BSA geeft u met haar campagne een mooi argument in handen om desgevraagd aan een

rechter te laten zien dat een boete van minstens € 10.000 noodzakelijk is.

Getuigenverhoor

Gefrustreerde werknemers moeten zich realiseren dat het geven van tips niet zonder risico's is. Als iemand ongefundeerde beschuldigingen uit over uw bv, is dat onrechtmatig. De schade die u daardoor lijdt, bijvoorbeeld doordat de BSA ten onrechte langskomt en uw bedrijfsvoering een dag plat ligt, kunt u verhalen op de tipgever. Als in zo'n situatie niet onmiddellijk duidelijk is wie dat geweest is, zou u de BSA kunnen oproepen voor een voorlopig getuigenverhoor. Daar zal dan blijken dat BSA-werknemers geen politieagenten zijn, maar eerder cowboys, die gewoon moeten antwoorden op de vraag wie hun tipgever is. Als zij dat echt niet weten, bijvoorbeeld omdat de tip binnenkwam via een anonieme e-mail, kunt u bijvoorbeeld het IP-adres van de verzender opeisen, of de letterlijke tekst van het bericht. Bovendien is dan goed denkbaar

dat de BSA zelf aansprakelijk is, door af te gaan op een vage, anonieme tip en daar geen nader onderzoek naar te doen.

Bezoek

Wat moet u doen als de BSA voor de deur staat? In de eerste plaats is het van belang om uit te vinden wat het doel van het bezoek is. Dat zou kunnen zijn beslaglegging. In dat geval is er een deurwaarder bij aanwezig, die zal laten zien dat hij daarvoor toestemming heeft van de rechter. U moet het gezelschap dan binnenlaten. Het kan echter ook een 'gewoon' bezoek van de BSA zijn. Het staat de BSA vrij om bij uw bv aan te bellen en, al dan niet met veel machtsvertoon, te vragen of zij uw software mag controleren. Het staat u evengoed vrij om de BSA in dat geval te zeggen dat zij moet ophoepelen.

Beslaglegging

Als het gaat om een beslaglegging, is dat geen optie. U kunt de invallers in dat geval het beste een kop koffie aanbieden en in overleg met hen bezien hoe zij hun taak kunnen uitvoeren op een manier die het minst belastend is voor uw bedrijfsvoering. Dat geldt overigens voor alle partijen die onaangekondigd komen binnenvallen, denk aan de FIOD of de mededingingsautoriteit. Het heeft dan geen zin om in paniek snel allerlei bestanden te verwijderen. Blijf rustig en weet wie u moet bellen voor juridische begeleiding. De inval draait u daar niet mee terug, maar de gevolgen worden zo snel mogelijk in goede banen geleid. Als de BSA – of welke andere dienst dan ook – eenmaal bij u binnen is, zal ze proberen het maximale er uit te halen. Ze zal u en uw werknemers het hemd van het lijf vragen, overal inzage in willen hebben en daarbij handig gebruikmaken van het feit dat ze u overrompelt. Het is belangrijk om in zo'n situatie het hoofd koel te houden en kritisch te bezien waar u wel en vooral waar u niet toe verplicht bent.

Bert van Mieghem, advocaat bij Wybenga Advocaten, e-mail: vanmieghem@wybenga-advocaten.nl